

**Opšti uslovi za osiguranje vlasnika odnosno korisnika vazduhoplova
od odgovornosti za štetu pričinjenu trećim licima i putnicima**

UVODNE ODREDBE

Izrazi u ovim uslovima znače:

Osiguravač – osiguravajuće društvo sa kojim je zaključen ugovor o osiguranju
Ugovarač osiguranja – lice koje zaključi ugovor o osiguranju;
Osiguranik – vlasnik vazduhoplova za koji je zaključen ugovor o obaveznom osiguranju, kao i drugi ovlašćeni korisnik vazduhoplova;
Osigurani slučaj - događaj koji bi mogao dovesti do ostvarivanja odštetnog zahtjeva od strane oštećenog lica;
Korisnik - vlasnik vazduhoplova i svako drugo fizičko ili pravno lice koje voljom vlasnika stvarno raspolaze vazduhoplovom;
Suma osiguranja – maksimalna obaveza osiguravača po jednom štetnom događaju;
Premija osiguranja - iznos koji ugovarač osiguranja plaća na osnovu ugovora o osiguranju;
Polisa osiguranja – isprava o ugovoru o osiguranju;
Operator - fizičko ili pravno lice koje stvarno odlučuje o upotrebi ili radu vazduhoplova, odnosno na koje je vazduhoplov evidentiran u Registru vazduhoplova Crne Gore, odnosno drugom odgovarajućem registru vazduhoplova;
Zakon - Zakon o obaveznom osiguranju u saobraćaju Crne Gore.

Član 1 – Obim pokriva

(1) Osiguravač je na osnovu polise osiguranja od odgovornosti operatora odnosno korisnika vazduhoplova obavezan da nadoknadi štetu za koju je odgovoran osiguranik po osnovu Zakona o osiguranju, Zakona o obaveznom osiguranju u saobraćaju, Zakona o vazdušnom saobraćaju, Zakona o obligacionim odnosima i osnovima svojinsko - pravnih odnosa u vazdušnom saobraćaju, Zakona o obligacionim odnosima, kao i drugim propisima koji regulišu odgovornost i naknadu štete, a koja je nastala upotrebom vazduhoplova;
(2) Ugovorom o osiguranju obuhvaćena je odgovornost operatora vazduhoplova:
1) za štetu nastalu zbog smrti, narušavanja zdravlja ili povrede trećih lica, te za štetu nanесenu stvarima koju uzrokuje vazduhoplov u letu, ili lica, ili stvari koje su ispalе, ili su izbačene iz vazduhoplova u letu;
2) za štetu nastalu zbog smrti, narušavanja zdravlja ili povrede putnika za vrijeme prevoza vazduhoplovom, uključujući vrijeme ukrcaja i iskrcaja;
3) za štetu nastalu zbog gubitka ili oštećenja ličnih stvari putnika koje se nalaze u kabini vazduhoplova za vrijeme leta;
4) za štetu nastalu zbog gubitka ili oštećenja predatog prtljaga i tereta, od trenutka predaje prtljaga odnosno tereta operatoru, odnosno licu koje po njegovom nalogu, ili za njegov račun radi na obavljanju prevoza, do trenutka njihove isporuke ovlašćenom primaocu.
Međutim, ugovor o osiguranju ne pokriva štete pod tačkama 3) i 4) ovog stava, ukoliko se vazduhoplov ne koristi u komercijalne svrhe.
(3) Trećim licima se ne smatraju lica koja se prevoze vazduhoplovom, članovi letачke i kabinske posade vazduhoplova dok su u službi za vrijeme prevoza, kao ni lica koje po nalogu operatora, ili za njegov račun, rade na obavljanju prevoza;
(4) Putnikom se smatra svako lice koje se prevozi vazduhoplovom uz pristanak operatora, odnosno lica koje po njegovom nalogu ili za njegov račun obavlja prevoz, osim članova letачke i kabinske posade koji su u službi za vrijeme prevoza;
(5) Osiguranjem je obuhvaćena odgovornost operatora vazduhoplova i za štetu iz stava 2. ovog člana koju prouzrokuje lice koje je po njegovom nalogu, ili za njegov račun, radilo na obavljanju prevoza;
(6) Odredba stava 2. tačke 1. ovog člana odnosi se i na štetu koja je prouzrokovana samim prolaskom vazduhoplova kroz vazdušni prostor ako je do štete došlo zbog nepridržavanja odgovarajućih propisa o sigurnosti vazdušnog saobraćaja (npr. šteta prouzrokovana zvukom i sl.);
(7) Smatra se da je vazduplov pokrenut motorom u letu od trenutka pokretanja motora u svrhu voženja, odnosno uzlijetanja pa sve do trenutka zaustavljanja vazduhoplova nakon slijetanja i prestanka rada motora nakon slijetanja, odnosno nakon voženja, a ako se radi o vazduplovu koji se ne pokreće vlastitim pogonom (npr. jedrilica, balon i dr.) odgovornost za štetu iz stava (2) ovog člana traje od trenutka odvezivanja, odnosno početka uzlijetanja pa do trenutka ponovnog vezivanja nakon slijetanja, odnosno zaustavljanja nakon slijetanja;
(8) Suma osiguranja je određena u polisi osiguranja i ona ne može biti niža od sume utvrdjene Zakonom o obaveznom osiguranju u saobraćaju. Suma osiguranja predstavlja maksimalnu obavezu osiguravača po jednom štetnom događaju.
Više vremenski povezanih šteta predstavlja jedan osigurani slučaj, ako su štete nastale zbog istog uzroka.
Ako je u trenutku nastanka štetnog događaja propisana suma osiguranja od strane nadležnog tijela bila veća od ugovorene sume, smatra se da je osiguranje ugovoreno na tu veću sumu.

Član 2 – Isključenja iz osiguranja

(1) Primjenjuju se odgovarajuće odredbe Zakona o obaveznom osiguranju u saobraćaju kojima su regulisana isključenja iz osiguranja.
(2) Ovim osiguranjem isključena je odgovornost organizatora takmičenja te operatora vazduhoplova koji učestvuje u takmičenju, za naknadu štete nastale pri upotrebi vazduplova za vrijeme učestvovanja na vazduhoplovnim priredbama ili za vrijeme vježbi za takve priredbe.
(3) Ovim osiguranjem isključeni su odštetni zahtjevi koji se odnose na:
1) štete prouzrokovane ratom, neprijateljstvima ili ratu sličnim radnjama, građanskim ratom, revolucijom, pobunom, ustankom ili građanskim nemirima koji nastanu iz takvih događaja, minama, torpedima, bombama ili drugim ratnim oružjem, zarobljavanjem, zapljenom, oduzimanjem, ograničenjem ili zadržavanjem, i posljedicama tih događaja ili pokušajima da se izvrše, sabotažom ili terorizmom počinjenim iz političkih pobuna, građanskim nemirima, nasiljem ili drugim sličnim događajima, konfiskacijom, rekvizicijom ili ostalim sličnim mjerama koje provodi ili namjerava provesti neka vlast ili druga slična organizacija koja se bori za vlast ili koja ima vlast. Međutim, ovo se isključenje ne odnosi na vazduhoplove čija je najveća masa pri poletanju veća od 500 kg.
(4) Ako se posebno ne ugovori, iz osiguravajućeg pokrivača su isključene štete koje nastanu usled štetnog događaja koji je nastao za vrijeme dok je vazduplov bio mobilizovan ili rekviriran od strane vlasti.

Član 3 – Gubitak prava iz osiguranja

(1) Obavezno osiguranje vlasnika, odnosno korisnika vazduhoplova pokriva odgovornost za štete pričinjene trećim licima zbog upotrebe vazduhoplova kod koga osiguranik gubi pravo iz ugovora o osiguranju.
(2) Osiguranik gubi svoja prava iz osiguranja ako sam upravlja ili omogućiti da uz njegovo znanje, vazduhoplovom upravlja lice:
1) bez odgovarajuće dozvole za upravljanje vazduhoplovom;
2) pod uticajem alkohola, ili pod uticajem opojnih droga te psihoaktivnih lijekova ili drugih psihoaktivnih supstanci;
Smatra se da je lice pod uticajem alkohola:
a) ako se analizom krvi ili drugom metodom mjerenja količine alkohola u organizmu utvrdi da udio alkohola u krvi iznosi više od odobrene granice;
b) ako se nakon nezgode odbije podvrći ispitivanju alkoholisanosti.
(3) Osiguranik ne gubi svoja prava iz osiguranja u slučajevima iz prethodnih odredaba ovog člana:
1) ako dokaže da nije kriv za postojanje okolnosti koje dovode do gubitka prava iz osiguranja,
2) ako dokaže da štetni događaj nije u uzročnoj vezi sa činjenicom da je u trenutku štetnog događaja lice koje je upravljalo vazduhoplovom bilo pod uticajem alkohola, opojnih droga te psihoaktivnih lijekova ili drugih psihoaktivnih supstanci.
(4) Osiguravač koji je oštećenom licu isplatio štetu prouzrokovanu slučajevima iz stava (2) ovog člana ima pravo da od lica koje je odgovorno za štetu naknadi cjelokupno isplaćeni iznos štete, kamatu i troškove.
(5) Ako za povećani rizik nije plaćena dodatna premija, osiguranik gubi pravo iz osiguranja za svaki osigurani slučaj iz povećanog rizika u razmjeri između plaćene premije i premije koju je trebao platiti.

Član 4 – Obaveze osiguranika

(1) U slučaju nastupanja osiguranog slučaja, vlasnik, odnosno korisnik vazduhoplova dužan je u roku od sedam dana od dana nastupanja osiguranog slučaja, o tome obavijestiti osiguravača.
(2) Ako je protiv osiguranika ili lica za koja on odgovara podnešen odštetni zahtjev odnosno podnešena tužba za naknadu štete, podnešen građansko - pravni zahtjev ili stavljen prijedlog za osiguranje dokaza, obavezan je u roku iz prethodnog stava koji počinje teći od primanja navedene dokumentacije bez odlaganja o tome obavijestiti osiguravača i dostaviti mu svu dokumentaciju koju sadrži dati zahtjev;
(3) Osiguranik je u obavezi obavijestiti osiguravača o pokretanju parnice iz prethodnog stava kako bi se osiguravač mogao umiješati u parnicu na strani osiguranika. Vodenje parnice osiguranik može prepustiti osiguravaču.
(4) Osiguranik je u obavezi obradu odštetnih zahtjeva prepustiti osiguravaču te ih nema pravo odbiti, niti priznati, osim ako time čini očiglednu nepravdu.
(5) Ugovarač osiguranja odnosno osiguranik dužan je sve informacije i dokumentaciju koje prosleđuje osiguravaču pismeno potvrditi, a naročito promjenu imena, naziva i adrese.

Član 5 – Obaveze osiguravača

Osiguravač je dužan podmiriti osnovane zahtjeve u zakonskim rokovima te voditi brigu o zaštiti osiguranika od neosnovanih ili pretjeranih odštetnih zahtjeva.

Ako osiguravač povrijedi ovu obavezu, dužan je osiguraniku nadoknaditi štetu.

Član 6 – Teritorijalno pokriće

Ukoliko nije drugačije ugovoreno, osiguravač ima obavezu samo za one osigurane slučajeve, do kojih je došlo na teritoriji Crne Gore.

Član 7 – Početak i kraj osiguravajućeg pokrića

(1) Obaveza osiguravača iz ugovora o osiguranju počinje, ukoliko se drugačije ne ugovori, po isteku 24-og časa dana koji je u ispravi o osiguranju naveden kao početak osiguranja.

(2) Obaveza osiguravača prestaje po isteku 24-og časa dana koji je u ispravi o osiguranju naveden kao istek osiguranja, ukoliko nije drugačije ugovoreno.

Član 8 – Plaćanje premije

(1) Za osiguranja zaključena prema odredbama Zakona o obaveznom osiguranju u saobraćaju premija se plaća unaprijed, prilikom izdavanja polise osiguranja.

(2) Prvu ili jednokratnu premiju ugovarač osiguranja mora platiti kod prijema dokumenta o osiguranju, sljedeće premije prvi dan svake osiguravajuće godine. Ako je ugovoreno, da se premija plaća u ratama, kod nastanka osiguranog slučaja dospijevaju na naplatu sve rate premije za tekuću godinu osiguranja.

(3) Ako je ugovoreno, da se premija plaća u ratama, ali za unazad, mogu se obračunati redovne kamate od iznosa premije, za koju je ugovoreno odloženo plaćanje. Ako premija koja se plaća u ratama nije plaćena do dana dospijeca, mogu se obračunati zatezne kamate.

(4) U slučaju prestanka važenja ugovora o osiguranju zbog neplaćene dospjele premije osiguranja, ugovarač osiguranja mora platiti premiju za neplaćeno vrijeme do dana prestanka valjanosti ugovora odnosno cjelokupnu premiju za tekuću osiguravajuću godinu, ako je do dana prestanka važenja ugovora nastao osigurani slučaj za koji osiguravač mora platiti naknadu iz osiguranja.

Član 9- Povrat premije

(1) U slučaju odjave vazduhoplova zbog uništenja, rashodovanja, stavljanja van saobraćaja (mirovanje) osiguravač je u obavezi na zahtjev ugovarača osiguranja vratiti neiskorišćeni dio premije od dana uništenja odnosno od dana prijema otkaza osiguranja, ako se do tada nije ostvario osigurani slučaj.

(2) Prilikom obračuna neiskorišćenog dijela premije prema prethodnom stavu, primjenjuje se premijski sistem koji je važio na dan ugovaranja osiguranja.

Član 10 – Promjena vlasnika vazduhoplova

Ako se za vrijeme trajanja osiguranja promijeni operator vazduhoplova, prava i obaveze iz ugovora o osiguranju od odgovornosti prenose se na novog operatora odnosno korisnika i traju do isteka tekućeg perioda osiguranja.

Član 11 – Pisani oblik

(1) Smatra se da je ugovor o osiguranju valjan ako je zaključen u pisanom obliku te ako su ugovaraču osiguranja uručeni ovi uslovi osiguranja.

(2) Svi izvještaji i izjave koje se daju na osnovu ugovora o osiguranju moraju biti date u pisanom obliku.

Član 12. - Nadležnost u slučaju spora

U slučaju spora između ugovarača osiguranja odnosno osiguranika i osiguravača, nadležan je stvarno nadležni sud prema mjestu zaključenja ugovora o osiguranju.

Član 13. - Završne odredbe

(1) Ovi Uslovi primjenjivaće se od 01. Oktobra 2013. godine, kada će biti objavljeni na sajtu Nacionalnog biroa osiguravača Crne Gore.

(2) Stupanjem na snagu ovih Uslova prestaju da važe Uslovi za osiguranje vlasnika odnosno korisnika vazduhoplova od odgovornosti za štete prouzrokovane trećim licima osiguravača, a koji su bili u primjeni do stupanja na snagu ovih Uslova.